

Къабарты-Малкасар Республиканы Башчысы А.Б.Каноконну сыйлы Рамазан ай башланганы бла АЛГЫШЛАУ

Къабарты-Малкасары Парламентини баш Правительствоосу атларын, кесим энчи да республиканы адамлары муслиманна бек сыйлы керегн байрамдан бири бла-Рамазан ай башланганы бла- жорегимден кызыму алгышлайма.

Ораза ай дин тутханлы барысын да исламны баш инетлерине табыдуларды. Белгиленича, дуняны битеу дилери да огурдулукуму, жан аруутууну эмда тюзлокну инетлерине мурадланадыла, Аллахха ийнанганла да ма ол багалы аден-кылык шартлагла табынадыла.

Хар муслиман адамга ораза тутуу ич дунясын тазаладу, халалыгын керелсеуду, къоондан келген игилিকে этиду, кыймылыкъа тюгенеге болушуду. Огурду ише эту куру дин тутханлагла угтай, бизни кен миллет республикада жашаганына барысына да ахшы тере болуруна ийнанма. Ала бизни тутган Къабарты-Малкасарында мамырыкны бла келишюкюно, шукелхуны бла кыарындашыкыны кючлендире, халкларыны бирикдире, адамларыны жашу кыоайлыкларыны игилдире себеплик этмей кырык тойлодоле.

Муслиманна, Къабарты-Малкасары саудай халкын алгышлай, кийик саууклу,нашып болурутуну, мурадларызга жетеригизни сюегини билдирем.

ЖКХ Къуралыулу эм тынгылы

Нарткъалада кен фатарлы июени жангыртуу программалар бююнюкюно да бардырлыгын турдады. Быйыл анга кере оч койге ремонт этиле. Борукаве орамда бу ишени чекленген жууалылыгы болган «Дорстрой» обшество бардырады. Токсан фатарлы немкыга 6 миллион 382 миң сом къораттылыды. Аханы жашу журт-коммунальн июни жаныгча къурауа болушук этген фонд, республиканы бюджетте оч фатарланы иелери бергендиде.

Бу организацины былай койны тынгылы жангыртуу чыны бла сынауа да кендо.

Къуралыу «Оборудованиабыз шёндоюлюю технология излемлеге келишеди»

Тырысузу шахардан ушак болмай шёндоюле жангырдырамыны - гити эи сиден эткен изделикчи чыгарууну заводну къурулушун оңдан ары бардырады турдады. Бизни корреспондентибиз чекленген жууалылыгы болган «Каббалкис» обшествоу производствозу жаны бла директору, проекти таматасын биринчи орунбасары Тохаланы Хыйсы бла ушак этгенди.

- Хыйса, ишлене турган заводда бек алга жолдан кюрюнген башыгча эс бурлады. Не объектди ол?

- Ол кеси аллына ишлеген къышчыруучу башыды. Бийиклиги 42 метриди. Быйыл зат Россейде алыкча жокуды. Анда баш платформага кетюрюочю жюк-пассажир лифт болукуды, анда уа бункерлеге керекли материалла жоюениридиле. Андан ары тазаланып айырлыгын кшошакла къатышырыллыкыдыла эи ала пююрторлюо влечмери болган машоклагла къюлукудыла. Башыны кючи бир сагыхта 43 тонна къурагк къытышла чыгарырга онгу болукуды.

Объекте къурулуш-монтаж ише хана кыалмай бошландыла. Аны бла бирге башча производствода да къурулуш-монтаж эм оборудованиланы орнатуу ише бардыла. Бу ише октябрь айга бошайрык кереклиде, андан сора уа аланы ишлети синьаркыбыз.

Сиде, мен ангылагъа жана кере, кеслери алларына ишлеги бир къыуну производствода болушк болура?

- Ол, кериси бла да, аллай.

КЕНГЕШ Социальный жумушланы дайым эм башха салып турурьга

КъМР-ни Башчысы Арсен Каноконну Правительствоу членери бла кезулю кенешинде республиканы Уруму эм социальный айнаыну министрствосуну озган жыл ишени итоглары чыгарылгандыла эмда быйыл тамомларга белгиленген жумушланы планы кыбайл этилгенди.

Жыйлыну ача, Арсен Канокон министрствону халкыны социальный жашуун игилдиреуде борлары улуу болганыларын чертегенди. Ол санда Улуу Ата журт урунун ветеранлары жашуу журтла бла жалчытуу, сабийлени жаш солуларын бла сауукларыны игилдире, сакъталны иш бла тамам эту дегенча эмда башха магъаналы ише тындырырга керекди. «Политика репрессиялга тюшенеге, ексоц, къарар адамлары болмагъан сабийлеге, кен сабийли,

кыолайсыз юйюрге, кыйын жашуу болумгъа тюшген адамлагла болушук этилиди. Ол а кыйын эм жууалы ишди», - дегенди.

Аны бла бирге социальный сферада кемчиллик да аз тойлодоле. Арсен Канокон аны Интернет-сайтына таргытыла кеп жиберилген чертегенди. «Республикада бардыргъан социальный политика аладан къурулурга болушур деп ушанма», - деп къошканды.

Ол республикада социальный магъанала проекты кеп болганыларына эмда ала тийишлисча тамамланганыларына ыразылыгын айтканды. Сиз ючюн, ветеранлары жашу болумлары игилдиреуде федеральный ардан ача бөлгюнеди. Аны хайырландыруу, быйыл программаны ахырына жетдиреуде мурат барды.

Социальный магъаналы программалага бөлгюнген ача алуу эм магъаналы жумушлагла берилма жалчытырга, министрство жууалы жумушланы адамлагла белгили этере, аланы хайырланууну жорукларыны жегиллетириге тийишлиди. Дагында ветеранлары, сакъталны, кыйын жашу болумгъа тюшген башха къурулушлары жамуат организациларына болушук себеп болура керекди.

Арсен Канокон кеп балалы, кыолайсыз юйюрледен хар школчугла жагыт окуу жылы алында экишер миңг сом берирге бурогъанды. Аны сабийлени жашу болумлары аралы конюнде болганы субютиктен жыйылганы аханы къоратырга болукуды, дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЭСЕПЛЕ Хар кыайда да аманлыкъчыланы аяк тюплеринде жер жанарча ишлерге

КъМР-де Ич ишле министрствону бю конюде бардырылган коллежисинде МВД-ни органилары 2012 жылда ишлени эсеплери чыгарылгандыла эмда келер заманга борча салынгандыла.

Аны ишине Россейни Президенти Север-Кавказ федеральный округда толу эркиликке келе-чыны аппаратына баш федеральный инспектору Алексей Вербицкий, КъМР-ни Правительствоу Председатели къулулгун толтурган Валерий Жилов, Экономика эмда жамуат къоркъузулуш жаны бла советни секретары Руслан Ешугаев, КъМР-ни прокурору Олег Жариков, Россейни Судствени комитетни КъМР-де Следствие управленисыны башчысы Валерий Устов, ФСБ-ны КъМР-де Управленисыны таматасы Сергей Кменный, КъМР-де УФСИН-ни бла Наржюкюнтюлу управленисыны келечилери, МВД-де ветеран организацины бла жамуат советни башчылары къытышандыла.

Жыйлыну ача, КъМР-де МВД-ны башчысы, полицияны генерал-майору Сергей Васильев ич ише органиланы энчи составына экстремизмге бла тер-

роризмге къажуа кюреше, аллай ишени жоюлары кюеиге артыкча улуу кюч салырга тюшген белгилегенди. Министр жамуатуны ырахатлыгын сакълау, халкыны къоркъузулушун жалчыты ючюн кюреше, 13 полицый ишени айтты, аланы бир минуту шумсуз туруп эсериге чакырганды.

Андан ары ол кюч структурала ишлени бирге келишдирит бардыргъанлары хайырланды бандит къурулушун терюорлук ишлени селейтирге, республикада халны игилдиреуде онг чакыганын чертегенди. Аны шаягъа чыкыл шартла да келтиргенди. Законсу бандит къауула кеп заманын турууну 6 бава, сауугла бурдулган 15 жер, чандырылуучу затла жарашдырылганы эки гичте лаборатория ачыклангандыла, терюорлук ишени бир къауууну жолу кесилгенди. Токсан эгер саууг, 9 миң берилмас, къондан эскерте 16 чандырылуучу устройтву сыйырылгандыла.

Терюорлук ишени ача бла жалчытыу бла байламлы да беш шарт ачыкланганды. Аладан экиси сюдге жиберилгенди, экиси да тиниле турды.

Сексен угулу эмда бек угулу аманлыкъ ишени жолу кесилгенди. Мурдарлыкъ этуу -4,2, башханы сауугуна хата салыу -37,3, тонаучулук -35,8, уручулук -6,9 процентте азайгандыла. Автомототранспорту сорюп кетю кенг жайылганы бла байламлы МВД-ны угуловый розыск управленисында аллай аманлыкъланы тиниу эмда аладан сакъталны жаны бла энчи бөлмю къуралганды.

Министр билдиргенди, жылны алында бери экономика аманлыкълагы эмда коррупцияга къажуа кюреши кючлендиреуде жаны бла кен борча тамамлангандыла. Жер ушакталны кешире жыйлыкълы ачыклангандыла, бюджет аханы урула бла байламлы 137 аманлыкълык туура болганды. Аладан бешиси артыкча кен аханы хужунга уруу бла байламлыдыла. Жыланда ЖКК-да 25 бузугълыкъ тыйыгъанды. Аны оюнда къураган 89 жер жабылганды, 606 оюн автомат, 261 компьютер оборудование сыйырылгандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылыу-2012

Сыйлы жамуат!

Сиз бир тюрлю сылтаула бла 2012 жылны экинчи жарымына «Заманга» жазыламай кыалган эсегиз, халны тюзетирге оң барды. Жазылыну июльну 25-сине дери жарашдырсагыз, миллет газетибизни 1-чи авустандан алып башларыксыз.

Беш айга жазылыну багьасы 296 сом 75 капекди.

Бизни индексибиз - 51532

Правительство Предпринимательлени Къайгылары къуруа кёз туурадагыла

КъМР-ни Правительствоу кезулю жыйлыууда 20-га жууусы бегими проекти кыбайл этилгенди. Аны премьер-министрини биринчи орунбасары Валерий Жилов бардырганды.

Кенгешни алында ол уруну эм социальный айнаыны министр Тюбейланы Альбертны эмда КъМР-ни Башчысыны Администрацияны алында бегими таматасы Залим Качесовну туугъан кючлери бла алгышланды.

Изы бла повесткага кенгелдеди. КъМР-ни делегациясы сентябрде Сониде болушк XI халкыла аралы инвестиция форумуа къытышырылды. Анда кюрюн ачарьга башха кереклеге да ача бөлгюню юсюнден проекти КъМР-ни экономиканы айнаыны министр Мусулканы Алий кюргозттенди.

«Бир жылгъа 486 миңг тонна полиэтиленгерферлат чыгарырга заводну ишлетиу» инвестиция проекта жашауда бардыргыла кышак келишим этилиге тийишлиди. Мусулканы Алий билдиргенди, бейтэр заводну ишлетиу турасын ишлетирге ача федеральный ардан берилгенди. Къурулушундан ачык бардыргыла къошак келишим керекди, анда ача кырайы къоратылыгын, быйыл къаллай жумушла толтурулуклары белгилениди, дегенди министр.

Кырай ыркыны эмда жер бла байланы халкыны министрени къулулгун толтурган Анна Тонкогон билдиргенди, «КъМР-ни къырал миллионе башчы-

лык эту» республикалы законна тийишлимде эмда КъМР-ни Къурулуш эм архитектура министрствосуну тилги бла «Дирекция единого заказчика» къырал казна предприятие жайып азыды.

«2013 жылгъа дери эплени социальный сферасын айнаыну» федеральный программаны жашауда бардыргыла КъМР-ни Къурулуш эм архитектура министрствосуну бюджеттен ачача бөлгюнгенди. Ол жаны бла правительство бегими эл молк министрени орунбасары Казбек Коков билдиргенди.

Окъугъан жерлерине темир жол бла барган студентлеге бла школчугла берилген льготаланы кыратыры мурат бла Темир жол праволу акта «толтурулганына ведомстволу контроль эту» республикалы законну жашауда бардыргыла юсюнден бегими прокуна этюнеди. Быйыл жолчугла 3,3 миллион сом кыайрылганды, ол а быйтырдан 200 миңге кепдо.

КъМР-де урунуу юсюнден законна эмда урунууу къоруула жаны бла башха праволу акта «толтурулганына ведомстволу контроль эту» республикалы законну жашауда бардыргыла юсюнден бегими прокуна этюнеди. Быйыл жолчугла 3,3 миллион сом кыайрылганды, ол а быйтырдан 200 миңге кепдо.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Сулганау Руслан Фировха - Шуёхлукну ордени

Россей Федерацияны Президенти Владимир Путин «Кырал сауугла бла сауугалану юсюнден» Указга къол салганды. Саугаланганы араларында Къабарты-Малкасары культура министрени, Россей Федерацияны, Абхазия эмда Къабарты-Малкасар республикалы искусстволарыны сыйлы къулулгучу Руслан Фиров да барды. Ол ата журтлу културланы бла искусство айнаытууга улуу кыйын салганы эмда кен жылланы ахшы ишлегени ючюн бу бийик белгиге тийиш болганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоуна пресс-службасы.

Билдирю Халкъ поэтни сыйын кере

Къабарты литераторлары классики, Къабарты-Малкасары халкъ поэти, РСФСР-ни М. Горький атлы Кырал сауугасыны лауреаты, Социалист Урунууну Жигити Алим Кешоков туугъаныны 88 жылдыды.

Нарында поэтни атын жюрютген орамда 23-чи июльда 12 саватга аны туугъан конюне жораланган жайылуу болукуды. Алайга келген културланы, жамуат организациланы келечилери, аны чыгармаларын сюегине, жазыууну эсертерине гюлле салып, жорекъ ырызлыкъларын билдирликке.

КъМР-ни Жазыуучуларыны союзуну правды.

Тюзлокну жакъчысы	«Тюркде манга хар зат да жууук эм багылы эди»	Темир жолда даулаш	Къабарты-Малкасарны келечилери эриширик конюле
2 бет	3 бет	3 бет	4 бет

Социальнй жумушланы дайым эм башка салып турурга

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

Ведомствону ишени юсюнден докладды министр Тобейланы Альберт эттени. Ол урунда социальнй партнёрлук келишимле этилгенлер ба жетишимге санаганды. Анга чон ведомство кол салганы: КМР-ни Правительствосу, профсоюз организация элде Промышленниликке бла предпринимательности сосуу. «Урундагы адамны сейилерини куюрулга чон чыккандагы. Бюджетте 13 отраслевый келишим, 1265 коллектив договор кызыл этилгенде. Алага 98 миңден аслам ишчи кып салганды», - дегенди.

Жашуу журт-коммуналнй теллеуле субсидия алганына саны куюлюду. Юйбундун битеуу сафасына 15 проценттен кеңи тергеуе тошсо, ол заманда субсидия берилге болукту. «Битеу Россиеде да бу өчмө 20 проценте тохтатырылганды, биз азы 15 проценте дери тохтатырылды. Алай бир жак киреюу орто эсеп бла 1,4 миң сом кырайбарды», - дегенди.

Министр битеуе пособияла, ол санда сабилеге да, замандагы тегенгенлерини чертенди. Бюджет

лукде республикада 104 миң балага пособие төлөвөнди. «Биз төлөвөнни пластик карталага көрсөткөсүз өсөбиз. Биз заманы, акчаны да алуу кураторго орт берлик эди. Ол жаны бала аныгытай ишни бардырабыз», - дегенди.

Республиканы халкыны санын көбөйтүүгө баш матаана берилди. Анга «КМР-де демография болуму илгендириую юсюндөн» республикалык программа улуу болукту этти. Республикада беш эм андан да көп сабилери болган юйкөрлөк республиканы базасы кыралганды. Анда бюджектелде 2750 юйкөр барды. 94 тышыруу «Аналык мактау» майдалга тишимли болгандары да белгилерди. Дагы 10 эм андан да көп сабилери болган юйкөрлөк 30 микроавтобус берилгенди.

Юйкөрлөк болушукта бешини сабып тууганда журт ишлери алде сапты алырга бир жерге а финансыл субсидия арага юйкөр алай аха кылып болганды. Кыйын жашуу болумга тошгон, зорлук этилген балала, 8-800-20-00-122 телефоннга сөлөшөп, жарсынулары юсеринден бил-

Тобейланы Альберт

дириге болукту. Бу номер федеральныи элде жаксыз ишейди.

Жай кезинде сабилени со-луларын курауга элде сулукарны илгендириую жуапты ишлендери бирди. Быйыл 40 миң баланы солтурга план салганды. «Ол азын жылдан азда. Биз 60 миңдери сабын солтурган эдик. Алай быйылдан школлда лагерлени санан азайтып башлаганды. Сабиленердик санаторийде бла солтуу лагерлерде турсала өсөбиз», - дегенди.

Тобей улу жуукку заманда министр битеу жумушланы да электрон аман бол туртуруун айтканды. Бюджетте угуа 15 кыраи жумушун Интернетти болушугу бла министрство кулукчуларына жетдирге онг барды. Дагында кыраилыгы ала бле пособияла болгандарны юсюндөн халкыга белгилер этича информация кыюлса орнатырга мурат барды. Быйлай аппарат министрствонун мексика көрөгө болукту, жуукку заманда уа ала адамга кел санда жылкыган жерде да орнатылгысдыла.

«Специалисттерибиз, элпеге барып, консультацияла береди, ол угай, тишимли документени алада октя жарадырыгы онг барды», - дегенди министр. Докказыны ахырында ол быйлагы плананы юсеринден да айтканды, башка жумушланы арасында эки районда социальнй араланы ишлетип бо-Министрствону ишени юсюндөн кыйын жашуу болумга тош-генеге кыраил болушук тишимли даржада этилген чертенди. Алай бюджет организацияда ишленгенни айтык жаклары гичелдей кыла-ганды, өксөк сабилеге социальнй журтга берип, сактамага предприниматерга кыраил таштырмайды, юсеринде. Жамаат палатаны предло-женилери да кел эдиле. Арсен Канокос ала маганылы болгандары берилет, Тобейланы Альберте алагы эсе алырга буурганды.

Жайылы тишимли эсгертуле казып эти бле башлаганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима, Сурагны Р. Мамиев алганды.

Предпринимательлени кыайгыларын кырууда көз туурадагыла

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

КМР-ни саулук саклау министрини кулугун тоугуран Анатолий Канчалев билдиргенича, КМР-ни Правительствоу 2036 жылда беш апрельде казыл эткен эсгертуле тохтотулме кийиргиди. Алага тишимликке леготала болган саулугага тышленине кыраатрга болушук аха клиникага берилди. Алтын а финансыл субсидия арага берилет, андан кошине эдиле. «Алай бла адамгага болушук терикер жетердик», - дегенди.

Кыйылына «2017 жылга дери

рлюмдерин шёндоголо илземле келишире этпеге тиешилди. Аны ючюн жаны программага сатып алырга, аланы бык кассе-ловолу кагыстага басмаларга керекди, дагында Интернет версилерин ачарга да мурат барды. «Битеуе бу жуумуша орус, малсар, кызыбар тылде чыккан газетлени да журналнаны илгендири, аланы алырга ойенгени санын көбөйтүргө болушукту», - дегенди Мухадим Кумухов. Ол билдиргенича, бюджетте ре-спубликада асламы информация оргнаны айнтыгы бала программа жарашдыра турды.

КМР-ни Правительствоу РФ-ни Экономикса айнтыу министрствосу бла келишим эттени. Анга тишимликке гиче эм оргнлык предпринимательствосубсидия бериледи. Мукуканы Алий билдиргенича, бу жуумушага 163 миллион сом белонгунди, анда 60 миллион КМР-ни Гарантия фондуна, 40 миллион бизнесменге болушук эти жаны бла муниципальнй программалага, 12 миллион а процент ставкага субсидияла берилди. Кызгалы 51 миллион Социал районда бизнес-инкубатору ишлетирге кыраатылгысды. Бу бегим кызыл

этигени бле байламте «Созык райо-нда бизнесменге болушукту юсеринден» правительствоу бурдук да озюндеди.

«КМР-де табылгыт зам теогенен кыйылы кагыста келтиргиле болушук хатаны азайтуу мадарларына юсеринде республикалык программа да бюджет бла келишдиргенди. Правительствоу членлери кыйын жашуу болумга тошгон адамгага болушук этино да дурус көрүндө. Бу жол жетеленине 730 миң сомдан аслам болушук этилгенди.

Жайылы башка бегимле озюло, казыл көрүлгөнди.

АБДУЛКАЛАНЫ Фатима.

Хар кыайда да аманлыкчыланы аяк түоллеринде жер жанарча ишлерге

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

Оператив службаны баш магнаны болуптур тоугуруу бла бирге дегенди Василев, министрство граждан общество бла байланышканы, бирге ишлеую юкюлдерге барды, аны ючюн кыймылты амалларн изейди. Аманлыкчылыга жактуу керекти кыруула КМР-ни Парламентинде бла КМР-де МВД-ны жамауат советинде кыралды. «Граждан-ланы таргыгыларны, тилеклери сансыз кырауга, аланы болжалларн осуу туру-уга, менден керинишме жетип деп ону элтеу министрствону арталыда текоп болмагына, алай эткенге кызу жалуха тартылгандарны халкы ыразы болганын бизге билдирди элде ол жаны бла себеп-лик этпеге да айтале», - дегенди министр.

Ол анга шагытка былыл шартта келтир-генди: 2012 жылда биринчи жолуна ведомствонд тышында бардырылган социология тинилуе көрсөткөргенича, КМР-ни гражднлары араларында МВД-га ашанганына саны беш процентн туурады.

Болсада, деп чертенди министр, рес-публикада хал алык кыйынлай кылады. Террорчулук элде экстремиз этил бар-дыруучу бандаланы чабуу элде адлары курутуу жаны бле откон кызы мадара этпеге тиешилди. Закуску сууланганын камылы аха бир жагында жууку этпеге, амалкы ишлери биригип, кыры келиш бардырылганы, наложга жайында бузуктулуктаны, сауулганы озюосу сахан-ланы аныкылауу юкюлдеринге керекди. Коррупция этпегени, ултуу алгыланы, кызыл оргнланы ултуу жууку план-лендени арасында амалкы этпегени тохтатырду мурата изилуу-тинип ишлени да илгендириге тиешили.

Кулукчуларыны сейилерин сактан-ланы заманында аныкылауу магансы да бек ултуу. Нег дегенде ала келерини борчларын бет жарыкты тоугуран по-лициячыла да кир жагында. Озюле алыу-регистрация этиу ишени да жангыча кырауга, гражднаны таргыгыларна

кыраууну алага кере, ону этпеге битеу системасына даражасун куюнорго тоше-ридик. «Салынган борчланы барсын да тууртталсы, ишбизни кыйматы или да келтирелде», - деп чертенди ахырында С. Василев.

МВД-ны ишинде эти жаныя торпелюе болгандарын Руслан Шугаев да айтанды. Аны социология тинилуени шарттары да шагартык эдиле, дегенди. Ол акыл-этпенде, жолда кыруулукулук жалчугы жаны бла мадара азыкты эдиле. Рынокканы роддому кытадында машина сапыл жер болмагына ючюн жолга беги-тирди, ол а авария этпеге кыруукууу юкюлдеринди.

Аны тангалап, министр ии ишле белом-лени башчыларны анга эс бургура буор-ганды, аны юсюндөн жолдада кыруукууу жоруону жалчугы жаны бла муниципаль-нй комиссияга билдирге керектинен чертенди.

Валерий Жилов республикада социаль-нй болуму илгендириую жаны бла правительство этен мадарлары юсеринден билдиргенди. Ол ишиси айланган жаш адамданы саны өзө барганына жарысы-ла эдиле. Аманлыкчылага кыруулууга артыкча ма ала бу болгандарны бел-гилениди. Ишкелени саны азайтып ючюн, правительство жуукку заманда кылай мадара этпегин да айтанды. Ол санда производстволаны санын көбөйтүргө элде аха кере, налож жукууну илгендириге белгилени.

Вице-премьер ии ишле министрни на-ложга жыйнууу тал пагыта келтириу жаны бла эки комиссия курауга керекти, деген предлооженинсюду юкуу көргөндү.

Коплетаны жыйылууда КМР-де МВД-да ишленгени кулукчуларын бет жаркы-лы тоугуран кыаууну сагууланганды. Наркхотропуу федеральнй службасы-ны Управлениниси директору Буйругу бла КМР-де МВД-ны улгонын розкасу управлениниси начальниги А.П.Ташкова аны аты жазылган саут берилгенди.

«Биз ишени ишле министр ии ишле белом-лени башчыларны анга эс бургура буор-ганды, аны юсюндөн жолдада кыруукууу жоруону жалчугы жаны бла муниципаль-нй комиссияга билдирге керектинен чертенди.

Валерий Жилов республикада социаль-нй болуму илгендириую жаны бла правительство этен мадарлары юсеринден билдиргенди. Ол ишиси айланган жаш адамданы саны өзө барганына жарысы-ла эдиле. Аманлыкчылага кыруулууга артыкча ма ала бу болгандарны бел-гилениди. Ишкелени саны азайтып ючюн, правительство жуукку заманда кылай мадара этпегин да айтанды. Ол санда производстволаны санын көбөйтүргө элде аха кере, налож жукууну илгендириге белгилени.

Вице-премьер ии ишле министрни на-ложга жыйнууу тал пагыта келтириу жаны бла эки комиссия курауга керекти, деген предлооженинсюду юкуу көргөндү.

Коплетаны жыйылууда КМР-де МВД-да ишленгени кулукчуларын бет жаркы-лы тоугуран кыаууну сагууланганды. Наркхотропуу федеральнй службасы-ны Управлениниси директору Буйругу бла КМР-де МВД-ны улгонын розкасу управлениниси начальниги А.П.Ташкова аны аты жазылган саут берилгенди.

Безгалик Тюзлюкню жакчысы

РФ-ни Судьбалары советини президиуму 2012 жылда 18-чи июнда чыгарылган 302-чи номерли буйругу район судюно председатели Тюменланы Курманн жашы Альберт Росей Федерацияда суд этино илгендириую ултуу кыйын салганы, суд оргнаны ишленини тири кытышканы ючюн «Росей Федерацияны Судьялары советине 20 жыл дан майдан бле сауугу ланганды. Бу аны биринчи сауугу тылоп-де кулукту эттени. Андан кыйтаналай, Чер-ек районну прокураторасына следовательн стажер болуп кыруула район судюно би-лыкты прокураторга снадиеве блөкмөно прокуроруу кулугуна көчөргөндү. Ызы бле ол блөкмөно тамата прокурору болган-ды.

Бир көсөрдөн Росей Федерацияны Прези-дентини Указы бла Тюменланы Альберте Чер-ек район судюно председатели садалды, бу кулукту ол он жыл ишледи.

Бытыр декабрде Альберте баш кулук-туга көчөрдө ол Элбрус халкы судюно председатели болды. Андан бир озган жарым жылны ичинде 27 улгонын иште кыралды болушугуна, аладан 24-суюне кер, приговор чыгарылганды. Дагында 179 граждн шил да озюндеди элде 170-не кере тиешили онула этилгенди. Тумен улту керек айтканыча, ол ууакк право буукулук-ла ючюн адданы тутмакчыга салыу жалгы-ла иш, башкагы.

«Жангымалзык адам жоккуду, дейди ол, - кимге да тозолирге, тергисине сокту-рунырга он берилге керекди. Алай улту амалкы эттени, ботонда билги эттени уу, иш башкагы.

Альберт Кыргызстанович адамда судге жаланда жуулаа тархан инстанцияга ка-кыраам, аны ишин аныларларын, керек болсо, андан болушук илзелерин, аны бла кенештирерин да соеди. Аны элпеге барып, гражднла га тошеип, аныгытай иш бар-дыруу, право болушук этер мураты барды. Келген ишлери деп окусу кырааларын, судюно онуон хазыры элде аны адамга берии ии озюумзага этпеге жорешди. Аны дагында бир мураты барды - кылунада ишленгени ичи болууларын ботон тал кырауга, аны сөздү, жаны мекчмяны курулушу башчына этпеге.

Тумен ултуу эти сабийи барды. Кызы Асият атынысын ызын тутханды-Москвада Правдописын росей академиянын халкыла аралы факультетинде окуду. Ол ючюнчо куруу айтыралы бошол, Ангылага халкыла аралы право жаны бла окууну бардырыга жибериленди. Жашы Курман а сегизинчи класска эттени.

АБДУЛКАЛАНЫ Фатима.

«Оборудованиябыз шёндюгюлю технология излемлеге келишедиле»

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

- Курулуш көнг жыйып барганы эм жыйышдырыла турган темир конструцияларны улугулары сейр этпегидели...

- Биздели оборудование бек шёндюгопозидо - битеу техноло-гия излемлеге келиши, ишлене ону улту болган аллайды. Хайры-бардыга бериллик биринчи объект кырауга кып кышала чыгарганы мекчмяланы комплекси болушукту. Пис панельле этпек улуктада да молуктуу магансы ланганды да бу жууму быыл октябрь айга бошолуга керекди. Чулгылмага кыюууу эзел хазыры, кып заводда плитаны форма этино машинаны эм кулук-чусыктыуу камераны курауга хазырына турaby.

«Биздели оборудование бек шёндюгопозидо - битеу техноло-гия излемлеге келиши, ишлене ону улту болган аллайды. Хайры-бардыга бериллик биринчи объект кырауга кып кышала чыгарганы мекчмяланы комплекси болушукту. Пис панельле этпек улуктада да молуктуу магансы ланганды да бу жууму быыл октябрь айга бошолуга керекди. Чулгылмага кыюууу эзел хазыры, кып заводда плитаны форма этино машинаны эм кулук-чусыктыуу камераны курауга хазырына турaby.

«Биздели оборудование бек шёндюгопозидо - битеу техноло-гия излемлеге келиши, ишлене ону улту болган аллайды. Хайры-бардыга бериллик биринчи объект кырауга кып кышала чыгарганы мекчмяланы комплекси болушукту. Пис панельле этпек улуктада да молуктуу магансы ланганды да бу жууму быыл октябрь айга бошолуга керекди. Чулгылмага кыюууу эзел хазыры, кып заводда плитаны форма этино машинаны эм кулук-чусыктыуу камераны курауга хазырына турaby.

«Биздели оборудование бек шёндюгопозидо - битеу техноло-гия излемлеге келиши, ишлене ону улту болган аллайды. Хайры-бардыга бериллик биринчи объект кырауга кып кышала чыгарганы мекчмяланы комплекси болушукту. Пис панельле этпек улуктада да молуктуу магансы ланганды да бу жууму быыл октябрь айга бошолуга керекди. Чулгылмага кыюууу эзел хазыры, кып заводда плитаны форма этино машинаны эм кулук-чусыктыуу камераны курауга хазырына турaby.

«Биздели оборудование бек шёндюгопозидо - битеу техноло-гия излемлеге келиши, ишлене ону улту болган аллайды. Хайры-бардыга бериллик биринчи объект кырауга кып кышала чыгарганы мекчмяланы комплекси болушукту. Пис панельле этпек улуктада да молуктуу магансы ланганды да бу жууму быыл октябрь айга бошолуга керекди. Чулгылмага кыюууу эзел хазыры, кып заводда плитаны форма этино машинаны эм кулук-чусыктыуу камераны курауга хазырына турaby.

«Скорая помощь» машиналагы - «Глонас» система

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

Шимал Осетияда «скорая помощь» машиналары «Глонас» система бла жалчатырылды. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы Саулук саклау министрствосунда айтканды.

«Шёндю ол торлоу навигация система Владикавказда станцияланы автоматшаларны асламысына орнашдырылгандыла, шахарны мэрини проекти бла. Саулук саклау системаны модернизациялауу Битеросей системасын келтеринде Шимал Осетияга Владикавказда эм элпеге - «скорая помощь» машиналарны «Глонас» системаланы орнашдырырга деп 7 миллион сом берилдики.

«Скорая помощь» машиналары «Глонас» система бла жалчатырылды. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы Саулук саклау министрствосунда айтканды.

«Шёндю ол торлоу навигация система Владикавказда станцияланы автоматшаларны асламысына орнашдырылгандыла, шахарны мэрини проекти бла. Саулук саклау системаны модернизациялауу Битеросей системасын келтеринде Шимал Осетияга Владикавказда эм элпеге - «скорая помощь» машиналарны «Глонас» системаланы орнашдырырга деп 7 миллион сом берилдики.

«Скорая помощь» машиналары «Глонас» система бла жалчатырылды. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы Саулук саклау министрствосунда айтканды.

«Шёндю ол торлоу навигация система Владикавказда станцияланы автоматшаларны асламысына орнашдырылгандыла, шахарны мэрини проекти бла. Саулук саклау системаны модернизациялауу Битеросей системасын келтеринде Шимал Осетияга Владикавказда эм элпеге - «скорая помощь» машиналарны «Глонас» системаланы орнашдырырга деп 7 миллион сом берилдики.

«Скорая помощь» машиналары «Глонас» система бла жалчатырылды. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы Саулук саклау министрствосунда айтканды.

«Шёндю ол торлоу навигация система Владикавказда станцияланы автоматшаларны асламысына орнашдырылгандыла, шахарны мэрини проекти бла. Саулук саклау системаны модернизациялауу Битеросей системасын келтеринде Шимал Осетияга Владикавказда эм элпеге - «скорая помощь» машиналарны «Глонас» системаланы орнашдырырга деп 7 миллион сом берилдики.

«Скорая помощь» машиналары «Глонас» система бла жалчатырылды. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы Саулук саклау министрствосунда айтканды.

«Шёндю ол торлоу навигация система Владикавказда станцияланы автоматшаларны асламысына орнашдырылгандыла, шахарны мэрини проекти бла. Саулук саклау системаны модернизациялауу Битеросей системасын келтеринде Шимал Осетияга Владикавказда эм элпеге - «скорая помощь» машиналарны «Глонас» системаланы орнашдырырга деп 7 миллион сом берилдики.

«Тюрккө манга хар зам да жууук эм багьалы эди»

Турцияда «Табийгатаат» – искусствонун деген бешими халкык оролу фестивал бардырылгон. Аны искусствону улустары тишируу ассоциациясы «Фемин и Арт» куурган эди. Ары жыйырма кыралон жок художик кытышанды. Кыбаргы-Малкюр кырал университетни делегациясы санында суратлуу искусстволаны кафедрасыны тамата преподаватели, фахмулуу суратчы Абайланы Асият да болгондун. Биз аны бла побешим, ушакь бардырыганбыз.

Асият, Тюрккө биосоредим-ми? Мен Тюрккө кесими Ата журтумдача өзгөргөн. Көргөн адамлары, жөрчө эрттеден да шагырылган. Тилери уа манга тыш кыралыгына угай, көп заманын эшитип турган ана тилимди көрүнгөндө. Студенттерге: «Тюрк тилини жорегиге угуйгыз», - дей эдим. Эки-чокюн болды биз Наль-

бизни посольствоубундан, Турцияны правительствосундан кырал кылуучуна, андагы культураны белгилуу адамлары көз-кылак болгонлай тургандыла. Ресторанд олтурганбызда, бизни студенткаларыбыз лезгиникти көрсөткөн эдиле. Не десек да, тюрк Кыбаргы-Малкюрдан чыгып-гыйла, башка адамданы бизге сейилери миллет культураны да байламдыла. Ана тилинде

Абайланы Асият монастырьде.

хыныракь сөлөшөди да, мен да аны ачууланы жууап береме. Олсагытадан төбөгөрмөдө битеу зат бурлууп башлады, ол, тойшонгон адамны бетинден сора зат кайрмей кылама. Тенг кызым мени алайдан кетереди да, эсиме жыларкы болма. Терк окуяны аңгылайм да бек уллуду. - Ашларына уа биосоредим-ми? - Бек биосоредиме. Конирагы барганбызбы, анда кыраа жобу-ста бла бурчакьдан кызырланган шорпа ашгаан эдик. Бек утатылуу болуу менден бла көрөлөнүчү Хабубуллахдан башка адам жерде болгондун ашлары – тишируула, сабыле.

Аия-София киймиса.

Жаланда Хабубуллах болмаса, бир киши сөлөшөмдөй, терен сагышша батылпыдыла. Ол а, анга бир адам да тынгыламаганына да өз бурмай, халар айтды. «Жин кыатынам барды, акькыларна гетембеш гетди мени ашыргыла. Элтген жерлеринде орналып жатташкы, ары келликди. Манга кыайда да иш табылыкьды, тракторчуну...» Баям, халар аны бла бошаркы болмаз эди. «Унутам десеи да, унуталкы тыюлме. Мени кууандырган: бизни да кыалганды көп ызыбы анда. Трабзонда көптор бюнде кыабьрынын жыйрма кыралдан келген жюз суратчы тишируу суратла бла жасагандыла. Ана «Оски Трабзон» деген темага жарланган эдиле.

Сизни делегацияны кыранчларын ким боюнана алганды? - Сочиге терги поезде, андан Трабзонга уа парохода барганыбыз, билеттери университет алганд эди. Ректорбуз Бароски Карамухрозоа бек ырызбыз. Турцияда жашаганыбыз, ашчаныбыз, экскурсияларыбыз ичине жакшы уа «Фемин и Арт» ассоциация тегеленди.

Фестиваль бек тап кыралганбы, ол жалаанда мени угуй, битеу ары байрамга кыатышканы оюмду. «Табийгатаат-кискусствонун» деген темага да мени бек биосоредим эдим. Кетписи да да, кудурет суратчыларыны өмюрлук утасында, ичине кезелеулерди. Тюрккө табийгаты уа – бютонал.

БАЙСЫЛАНЫ Марзипт.

АтыоркינוМузейини.

чикке кыайталкы, мен а ол тюрккө тансык болганым. Мында курсагыла журот, тюрк тилге юкюрнегеги мааним.

Делегацияда нечча адам болса эдикми? - Тогузу: суратлуу искусстволаны кафедрасыны башчысы Елена Березина, мен кафедраны тамата преподаватели эм жети студент. Бар ирибиз эки-чоку ишибизни элтен эдик анда кууралик көрчөчү. Башка делегациядан суратчы тишируула көп ишле алып келгендиге Трабзонда анда аланы сатар улмуда. Алай бири да сатылмайганды, битеу ишерибизни бир ирибизге саугалаганбыз. Фестивальде сатуу алуу хал жокь эди, ол көп культурананы жыйшырдырган жарыкь кыуанд эди.

Бизни делегациябызга сейр бармы эди? - Телекамерала бизни ызыбьдан айланганлай тургандыла. Суу болсунла студенткаларыбыз: Турцияда чынтаты таулу кызы кыаллай болурга кереклисин көргөзгөндиге. Бир киноно ичинде бир талай керке сыфатыбызны тюрккөндигеги тошо эдик: пленарде сурат ишленгенде бир тюрккө киинисек, таулагьа эскурсыягы уа спорт костюмла да, ингирде ресторандга да омакь, ууну жайрыкыла бля. Трабзон шахарны мэриясындан,

сөлөшөгөнөгө көрө, халкыныгы культураны куураган адамданы чыгармачылыктарын билгеннге көрө терк окуяна этердикте санга хурмет да. Мени кес тиги-бизге сөлөшөгөнөгө тюрккө бля биосоредиме.

Ленинград областыда бизни делегация не зат көргөзгөндү? - Сибирьден келген суратчы тишируула ыргакь бля жалукыла элген эдиле. Уралчыла адырланы болгондандыла, бизни студенткала уа холста адыр болуу бля сураттаны ишлерге усталкыларын көргөзгөндиге.

Бегире кыайсы делегацияга биосоредиме? - Ленинград областыда Кировск шахарда художестволу училешенде преподаватель Ольга Юрьева оо инавалит-студент бла келген эди. Алайдан бирини кыоллары жокь эди, тюрккө-тюрккө мадарла бля кистокчаны туруп, ол сейилрик суратла ишлейди. Буылдай адамданы окутушала уа - ала кеслери да улму жигитлик этедиле, деп мени оюму алайды.

Бек сейр не зат эткенге? - Бир улму кыайла келькаты килиса бар эди. Ол шендо ишлемейди, туристке жорюгон эскурмедей. Анга бир бийик жерге минеме, баям, алайдан насийкат сөле айткылан болуура. Ол кезинде биреу манга бир кесек

алай нек болганын: мекиттерде, килисалда бля Аллахны ошондон сагыш этерге, чамчаныдан кесибиз тигери барчолубуз. - Кыясха айтканда, жаныбызны кирлендирмеге, тазалыкка да тутарга... - Хау, жаны да экологиясы барды. Анга тюрккө улму өз бурасыла. Битеу делегацияла келтирген суратладан көрчөм ачылгандан сора барыбыз да бирге Атыорккно эскертмесине барбыз. Тюрк жырла, тейсуре бля андагы модельере уа бля парадка кошулган эдиле, ала кийимлени кел-кипчикден этеленери барыбыз да бек сейрсиңдирген эдик. Алай кийимле бля модельере табийгатына тазалыган саклырга чакырыгандыла.

Тюрккө тишируула кыаллай кийинедиле? - Орамлада көп тюрккө кийим тобейди, алай кырал юйле уа адрес-код тутайдыла. Таатгыла, ресторандга - ариу кийимле, кинодз жумушала уа - ишчи костюмла. Анда ол затха бизденча улму өз бурмайдыла. Тюрккө бек багыла - жашуа кесиди, аны айнуу. Кыралд киноден-киногө тюрккө ил барганын сөзгөндөн сора да, көзюг бля көресе. Анда бек жигер халкь жашайды. Дагында тюрккө илчаны мени сейрсиңдирген бир ышларны: башка культураны алааны сейилери да, журметлери

САУЛУКЪ

Ёпкелерибизни жаш этейик

Кертисин айтканда, ёпкеле паспортдогы жыл санаюга келишмеге боллуктудула. Бизни ёпкелерибиз аспанысында бизден эсе 10-20 жылга тамата болдыла, анда да биз кесибиз терлисбыз. Алай эсе да, хайт десек, ол болуму артка да кыайтар-талкысыбыз. Аны юсюндөн бизни экспертбиз, РФ-ни Саулык сакылуу министрствосуну Пульмонология институтуну директор Александр Чучалин кесими оюму айтканчы.

Кыянын салдуу, жетим, хыпкорик
Ма бу ючюсюдөлө ёпкелени ауруганларын билдирген шартла. Аурру акьырын, аз-аздан салдуу тамырада инчигене, ёпкеле тозурагыналары, эски ауррула кызгальганылары бля байлалмыды. Аны хатасындан адамчы харькиспорло бля жалчыгы осалдан салган бля барды, не аз да ючкькьсару керек иш бля юрөшөндө салдуу тамыраны башкалардан эм башка кыянын аурруланд аурруга боллуктуду, ол ауррула бля бирге жорюк эм кьван тамыра да аурручудула.

Белында кьржюккю болумга эрттен бери тошорган эдик, анда топок бля уландырганд жуукалары, химия бля юрөшгөн предпрятиялада урунганла, хауаны буюкландырганд элеваторлада, ташкьмюр шахтада, ташпаны жарып жарып жарып жерледе, цемент заводда, жон кымакча сокьган фабрикадада эм алай буюктуу производстволда ишленене эм улму шахарлада жашагыла, машиналанд чыгып газга, промышленность предпрятияла хауага жайганд кел-кипчеле кыатышкан хауаны

дан сора да, кьол тамыраны тышлараны кыатыкыларын-жумушакьлыкьларын тохтадырадыла. Ол шартла адамды ёпкелери не жалда болганын билдиреди. Спирометриядан өтерге керекдиле: эртден бери тоютюн ичгенге, кыянылып тошодиле; кёпте дери жетел этуучюлө (3-4 айдан кёпте дери жетел этуучюлө); тышына кьржюкьанда сызгыргьчыча таууш этпегене, солу тамакьлары ауруганла; хауа болуула осал болганды жерледе жашагыла. Бу адимла салдуу багырга керекдиле.

Жорюк, аш-азыкь, вакцинация
Бек алгы бизни ёпкелерибизге заран кептирилк заттаны кьржюкьа керекди – тоютюн ичюну. Вараца анда бек магыналы амалгы сапандыла.

Справканыз
Саулык сакылуу Битуденуу организациасы этген тергелуге көрө, 2020-2030 жыллада ёпкелени хроникалы ауррулары жорекь-кьван тамыр эм онкология аурруланд сора ючюно жери алынкыдыла. Хар жыл сайын бу аурру 4,5 миллион адамды жашуараны юзөди. Россия Федерацияны Саулык сакылуу министрствосу берган шартларга көрө, ёпкелери аурруланга 1 миллион боладыла. Эпидемиология бардырганд тынтиму уа, ёпкелери аурруган адамла андан эсе бир нечча керө көп эм эки миллион чакылы бир болганын тохтадыргандыла.

«АиФ. Саулык» газет.

Эсте тошоу

Темир жолга даулаш

Андан бери көп заман озобасын бир айтканымда унуталаймыбыз ишми сойгон, мамыр, жууаш, туз-гыржынын кимге да кызгьганмаганд, коноклагыа жарыкьлыгынын тыш кьыраллы жолучула да белгилеген халкыкыбызга этилген зорлуктуу. Бир-бирде тошоомдө дө керөөм бизге көзкөрмөгөз алтген, жок ташуучу вагоналдан кыралган эшонуну. Утсам, ол тономдө болмагынамы кыууанам. Сора кез алыма сержант Рошин келип кылады.

«1947 жылы Март айны тогузуну кюном... Нальчик станцияда эшиги темир кылын бля этилген вагонда олтурбабыз, бир бирге кысылып. Эч киши болуп менден бла көрөлөнүчү Хабубуллахдан башка адам жерде болгондун ашлары – тишируула, сабыле.

Жаланда Хабубуллах болмаса, бир киши сөлөшөмдөй, терен сагышша батылпыдыла. Ол а, анга бир адам да тынгыламаганына да өз бурмай, халар айтды. «Жин кыатынам барды, акькыларна гетембеш гетди мени ашыргыла. Элтген жерлеринде орналып жатташкы, ары келликди. Манга кыайда да иш табылыкьды, тракторчуну...» Баям, халар аны бла бошаркы болмаз эди. «Унутам десеи да, унуталкы тыюлме. Мени кууандырган: бизни да кыалганды көп ызыбы анда. Трабзонда көптор бюнде кыабьрынын жыйрма кыралдан келген жюз суратчы тишируу суратла бла жасагандыла. Ана «Оски Трабзон» деген темага жарланган эдиле.

Сизни делегацияны кыранчларын ким боюнана алганды? - Сочиге терги поезде, андан Трабзонга уа парохода барганыбыз, билеттери университет алганд эди. Ректорбуз Бароски Карамухрозоа бек ырызбыз. Турцияда жашаганыбыз, ашчаныбыз, экскурсияларыбыз ичине жакшы уа «Фемин и Арт» ассоциация тегеленди.

Фестиваль бек тап кыралганбы, ол жалаанда мени угуй, битеу ары байрамга кыатышканы оюмду. «Табийгатаат-кискусствонун» деген темага да мени бек биосоредим эдим. Кетписи да да, кудурет суратчыларыны өмюрлук утасында, ичине кезелеулерди. Тюрккө табийгаты уа – бютонал.

БАЙСЫЛАНЫ Марзипт.

Анда бермөкь эки дундуу кьжюкьа унуталаймыбыз ишми сойгон, мамыр, жууаш, туз-гыржынын кимге да кызгьганмаганд, коноклагыа жарыкьлыгынын тыш кьыраллы жолучула да белгилеген халкыкыбызга этилген зорлуктуу. Бир-бирде тошоомдө дө керөөм бизге көзкөрмөгөз алтген, жок ташуучу вагоналдан кыралган эшонуну. Утсам, ол тономдө болмагынамы кыууанам. Сора кез алыма сержант Рошин келип кылады.

«1947 жылы Март айны тогузуну кюном... Нальчик станцияда эшиги темир кылын бля этилген вагонда олтурбабыз, бир бирге кысылып. Эч киши болуп менден бла көрөлөнүчү Хабубуллахдан башка адам жерде болгондун ашлары – тишируула, сабыле.

Жаланда Хабубуллах болмаса, бир киши сөлөшөмдөй, терен сагышша батылпыдыла. Ол а, анга бир адам да тынгыламаганына да өз бурмай, халар айтды. «Жин кыатынам барды, акькыларна гетембеш гетди мени ашыргыла. Элтген жерлеринде орналып жатташкы, ары келликди. Манга кыайда да иш табылыкьды, тракторчуну...» Баям, халар аны бла бошаркы болмаз эди. «Унутам десеи да, унуталкы тыюлме. Мени кууандырган: бизни да кыалганды көп ызыбы анда. Трабзонда көптор бюнде кыабьрынын жыйрма кыралдан келген жюз суратчы тишируу суратла бла жасагандыла. Ана «Оски Трабзон» деген темага жарланган эдиле.

Сизни делегацияны кыранчларын ким боюнана алганды? - Сочиге терги поезде, андан Трабзонга уа парохода барганыбыз, билеттери университет алганд эди. Ректорбуз Бароски Карамухрозоа бек ырызбыз. Турцияда жашаганыбыз, ашчаныбыз, экскурсияларыбыз ичине жакшы уа «Фемин и Арт» ассоциация тегеленди.

Фестиваль бек тап кыралганбы, ол жалаанда мени угуй, битеу ары байрамга кыатышканы оюмду. «Табийгатаат-кискусствонун» деген темага да мени бек биосоредим эдим. Кетписи да да, кудурет суратчыларыны өмюрлук утасында, ичине кезелеулерди. Тюрккө табийгаты уа – бютонал.

БАЙСЫЛАНЫ Марзипт.

дедиле. Вагондан тошерге кыраа эсеи дундуу кьжюкьа унуталаймыбыз ишми сойгон, мамыр, жууаш, туз-гыржынын кимге да кызгьганмаганд, коноклагыа жарыкьлыгынын тыш кьыраллы жолучула да белгилеген халкыкыбызга этилген зорлуктуу. Бир-бирде тошоомдө дө керөөм бизге көзкөрмөгөз алтген, жок ташуучу вагоналдан кыралган эшонуну. Утсам, ол тономдө болмагынамы кыууанам. Сора кез алыма сержант Рошин келип кылады.

«1947 жылы Март айны тогузуну кюном... Нальчик станцияда эшиги темир кылын бля этилген вагонда олтурбабыз, бир бирге кысылып. Эч киши болуп менден бла көрөлөнүчү Хабубуллахдан башка адам жерде болгондун ашлары – тишируула, сабыле.

Жаланда Хабубуллах болмаса, бир киши сөлөшөмдөй, терен сагышша батылпыдыла. Ол а, анга бир адам да тынгыламаганына да өз бурмай, халар айтды. «Жин кыатынам барды, акькыларна гетембеш гетди мени ашыргыла. Элтген жерлеринде орналып жатташкы, ары келликди. Манга кыайда да иш табылыкьды, тракторчуну...» Баям, халар аны бла бошаркы болмаз эди. «Унутам десеи да, унуталкы тыюлме. Мени кууандырган: бизни да кыалганды көп ызыбы анда. Трабзонда көптор бюнде кыабьрынын жыйрма кыралдан келген жюз суратчы тишируу суратла бла жасагандыла. Ана «Оски Трабзон» деген темага жарланган эдиле.

Сизни делегацияны кыранчларын ким боюнана алганды? - Сочиге терги поезде, андан Трабзонга уа парохода барганыбыз, билеттери университет алганд эди. Ректорбуз Бароски Карамухрозоа бек ырызбыз. Турцияда жашаганыбыз, ашчаныбыз, экскурсияларыбыз ичине жакшы уа «Фемин и Арт» ассоциация тегеленди.

Фестиваль бек тап кыралганбы, ол жалаанда мени угуй, битеу ары байрамга кыатышканы оюмду. «Табийгатаат-кискусствонун» деген темага да мени бек биосоредим эдим. Кетписи да да, кудурет суратчыларыны өмюрлук утасында, ичине кезелеулерди. Тюрккө табийгаты уа – бютонал.

БАЙСЫЛАНЫ Марзипт.

Законопроект

Фонограмма ючюн тазир 133 кереге кебейирикку

2013 жылны 1-чи февралындан башлап, концертте кьаргык көпөлгөндө билдире керекдиле фонограмма хайрыландиле деп. Алай билдире эттилме эси ючюн тазир жолукку бля саналганд мени сом боллуктуу. Кьырал Думанын халкык кьржюкьа музкант екти бергендиге Федерация Советни кч члени.

Документде айтылганына көрө, ишме кьураганла концертте келгендиге айтырга керекдиле фонограмма хайрыланганынын, билетле сатылганд кезинде. Ол билдире халкькь аңгыларга айтылгырга керекди, деп жазылды Законнун провктинде.

Андан сора да, законопроекту фонограмма хайрыланганынын рекламалада эм анонсолада да айтылгырга керекди, дейдиле ол санда аспалы информьацияда да. Адам концертте бара эсе, аханы кыаллай керекти ючюн берлигин билдире керекди, - дейди законпроектни жашадырганынан бири, Федерация Советни члени Евгений Тарло.

«Ол не аз да ишкелни тыюлдуу бу закон фонограммасыз ишленген музикантаны бетици конкуренттеринден кьорууларына.

Мен дайым да байламлыкь жорюктон турганына музкант бля, артында классикалы музьянтала бля. Алар кызыдыла концертте келгендиге алдарга юрөшөнлени жуулгана тарсала, - дегенди ол.

Тарло айтканга көрө, закон кыялыл этилгенден сора алгынлыкь топ-жулдыла, гичче майданкында концертте куурап туручула, эрттеги намыстарын хайрылангырга юрөшюрдикдиле. Шендо фонограмма концерттери куурачуула 1 минг сомдан башлап 3 минг сомга дери тазир тергеле боллуктуула. Жангы закон ол тазирни 133 кереге кебейтерге дейди. Алай концерттен кьурагыла, куулуучула 40 минг сомдан башлап 50 минг сомга дери, предпрятияла, учрежденияла

эм организацияла уа 250 минг сомдан башлап 400 минг сомга дери тазирле теркердикле. Ол жорукьга экинчи керө буюкьулкь этгендиге концертте куурау эркинликтери кч жылдан башлап беш жылга дери сыйрылгырга боллуктуула.

Концерттен музкант адамданы алдаг заманын кьудурчу ючюн тазир 5 миллион сом эм андан да көп болугьга керекди. Профессионалы жырлагьга керекдиле. Фонограммасыз жырлагьгалганд артисте уа – башка ишле бля юрөшюрлө, - дейди профессор Андрей Пригожин. Профессор законопроект жаныды. Аны айтканына көрө, ахгы жыллы ичинде фонограмманы хатасындан эстра-да жанр бек тозураганды. Жансыз жырла артистени ишлерин учуулардыргандыла. Фонограмма кенн жайгылганы хатасындан иги режим-сберлярыбызды да тас эткенбиз, деп жарьыды Пригожин.

Интернет.

Къабарты-Малкъарны келечилери эриширик кюнде

Билдиргенбиш, 27-чи июлда Лондонда башлангычкы XXX-чү Жай Олимпиада оюнагъа Россияны жыйымдык команда...

Завр Курамагомедов

6-Чы АВГУСТ, 13 САГЪАТ. Грек-рим тутушу, эр кишиле. 60кг., 84кг., 120кг., квалификация...

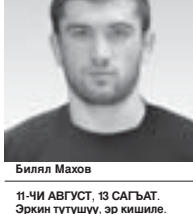
Анзор Уришев

11-чи АВГУСТ, 13 САГЪАТ. Эркин тутушу, эр кишиле. 60кг., 84кг., 120кг., квалификация...

Аккайлыны Хажи-Мурат

6-Чы АВГУСТ, 19 САГЪАТ. Азур атлетика, эр кишиле. 105кг., «А» къауым, финал.

Билял Махов

11-чи АВГУСТ, 13 САГЪАТ. Эркин тутушу, эр кишиле. 60кг., 84кг., 120кг., квалификация...

Оюнланы белгилерине кеп ырыскы къоратылгъанды

Лондонда бардырыллыкы XXX-чү Жай оюнланы белгиси кеп мююшюмю, айлан-байланыч...

Бардырыллык сооруужениланы эмда олимпиадаланы талпынуулукудан толгъан Оюнланы да ниятлерин толу ачыклайды...

Бийлыгы Олимпиада оюнда эседе женил къалыра эмда терк танылыра бу ишине мағаналы...

Гимн

Лондонда Олимпиаданы официалык гимни «Music» къауымы «Survival» жыры болуксуду...

Майдалла

Бир майдалны диаметри 85 миллиметр чаклы бир эмда бакъкълыгы 7 миллиметр болуксуду...

Майдалны арт жанында хорламанлы теириги Никаны эмда Темза сууу суратлары болуксуду...

Ишине форумун медийни жамауатда мағанасы улууду, анда сферада болгъан проблемаланы тинтедиле...

«Прессаны алтын фонду - 2013» конкурс аякка берип башлагъа болугъун билдиреди...

Оформуа Къыррал Думаны, РФ-ни өзганы ассламлы коммуникацияланы ишери жаны...

«Прессаны алтын фонду» организацианы оргкомитети, «Журналист» басма иш къурайды...

«Сизиге салайык, республикалы изданиланы ичиринде «Прессаны алтын фонду-2013» Айырмалыкны белгиси регионун эм жаш газети «Горнакга» берилгенди...

КЪМР-ни Ассламлы информация органы ишери жаны бла къырал комитетини пресс-службасы.

Ара шахар

«Къызылукудан къутулду»

Сурат этюдну ХОЛАЛАНЫ Марият алгъанды.

ГИБАД

Къатыш-къутушлык къурумайды

Жылы алгъандан бери Къабарты-Малкъарда жоллада 369 авария болгъанды, аллада 81 адам елгенди...

Алты айны ичинде инспекторла жолда жорюге 229 миң бузукълук этгенини ачыклагъанды...

КОНКУРС

«Прессаны алтын фонду - 2013»

«Жылы бар редактору-2012», «Алтын логотип», «Кентавр», «Маленкий триц», «Хрустальная матришка»...

Ишине форумун медийни жамауатда мағанасы улууду, анда сферада болгъан проблемаланы тинтедиле...

«Прессаны алтын фонду» организацианы оргкомитети, «Журналист» басма иш къурайды...

«Сизиге салайык, республикалы изданиланы ичиринде «Прессаны алтын фонду-2013» Айырмалыкны белгиси регионун эм жаш газети «Горнакга» берилгенди...

«Прессаны алтын фонду» организацианы оргкомитети, «Журналист» басма иш къурайды...

«Сизиге салайык, республикалы изданиланы ичиринде «Прессаны алтын фонду-2013» Айырмалыкны белгиси регионун эм жаш газети «Горнакга» берилгенди...

КЪМР-ни Ассламлы информация органы ишери жаны бла къырал комитетини пресс-службасы.

Ыйыкъгъа гороскоп

23-чю июлдан 29-чусуна дер

Къочхара. Ыйыкны ал конлерине планна сала кюремизге: ол кезиу даулашла, къуагъа бла өтеркиле...

Танала. Эртеден бери да сизге тынчылык бермей тургъан къыйынлыктаны кетериге бек тап кезиуде...

Базманла. Ыйыкны ал жарыманда акъыл ишде акшы жетишимле этеркизи...

Ашгыгышылы оюну этмезги. Нек дегенде сиз этилмеген ишлеге тиийиш багъа бичаллык болмазсыз...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Къызыла. Ыйыкны алпы узакъгъа созулгъан ишине тамамларгъа тап кезиуде...

Асырычабакъла. Бу ыйыкъда сизни жаңы оюмла тынгъысыз этеркидиле...

Акъыраппа. Ыйыкны ассламысында ахча бла байламлы сагъышда болуксуду...

Асламла. Ыйыкны биринчи жарыманда ишине иги оюмламан башламгъыз...

Сукъуыла. Ыйык башлангъан кезиуде тюзюмю эм нызамлы болугъа кюрешиги...

Чакъбаля. Сиз оюмларгъы бла бек бирикдиз. Аланы бир жексек энигеши тюзюрге керек болуу...

Сөзбер

3x3 grid for the word puzzle 'Сөзбер' with numbers 1-31 indicating starting positions.

«Заманга» жазылырга нутмагызы!

ЭНИНЕ: 1. Тамакъгъа кетген бир суу «тугул». 2. «Эрге бармагъан» тауук. 3. Куму тюзеле керуандан бири...

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Administrative information including contact details for the press department, editorial office, and printing house.